

Hlavně nikomu neříkejte, že snižování daní funguje

- CZ24 News | 7. června 2023

Wall Street Journal píše, jak snížení daní v Řecku umožnilo zemi předčasně splatit půjčky mezinárodních institucí a nastartovalo v dříve zbídačené zemi ekonomický růst. Ekonomická poučka, o které psal významný arabský filozof již před neuvěřitelnými 600 lety.

Nebráňte tvořivým lidem v podnikání a vymýšlení nových služeb, levnějších výrobků nebo čehokoliv, o čem jsou přesvědčeni, že budou jejich sousedi ochotni zaplatit. Zdaňte je, ale ne moc, aby neměli pocit, že když vyhrají v loterii podnikání, odevzdají skoro všechno na oltář státu, který, má-li z čeho brát, dokáže vymyslet i dotace na sepisování žádosti o dotace.

Tak by mohla znít zábavná definice ekonomické teorie známé jako „supply side economics“ neboli ekonomika strany nabídky. Ta říká, že snižování daní, regulací a podpora volného obchodu vede k ekonomickému růstu. Je to ekonomika strany nabídky, protože zvyšuje nabídku cenově dostupného zboží.

Na druhé straně stojí výrazně populárnější ekonomika strany poptávky. Ta říká, že vláda může podpořit ekonomiku tím, že bude sama utrácet a zvýší poptávku. Proč je oblíbenější, je zjevné.

Více všeho, více daní

To, že více svobody pro tvořivé a pracovitě lidi znamená více všeho a tím na konci i více daní, věděli již ve středověkém Tunisku, pokud četli knihy Ibn Khalduna.

Ibn Khaldun byl arabský filozof, který přišel před 600 lety s teorií vzestupu a pádu civilizací. Shrnutá do jedné věty by mohla znít jako: Blahobyt je největším nepřítelem společnosti, a když se národ stane obětí psychologické porážky, je to začátek jeho konce.

Vysoké daně značí slabou dynastii

Ale také jako první tvrdil, že vysoké daně jsou známkou civilizace na konci svého životního cyklu. Napsal to takhle: Na začátku dynastie vedou malé daňové výměry k velkým příjmům. Na konci dynastie vedou velké výměry k příjmům malým.

Americký ekonom Arthur Laffer, jehož Lafferova křivka říká v podstatě to samé co Ibn Khaldun, pouze vědecktěji, dokonce přiznal, že jej arabský filozof inspiroval.

Reaganova ekonomika woodoo

Šampionem teorie ekonomiky strany nabídky byl Ronald Reagan. On sám ji nazýval ekonomikou svobodného trhu, jeho kritici jí říkali ekonomika „woodoo“.

Další zemí, která se nebála rušit regulace a snižovat daně, byl Nový Zéland v osmdesátých letech minulého století, kdy vláda kromě snižování daní najala nejlepší mozky v zemi, aby zredukovaly státní regulace na nezbytné minimum. A také například zrušila všechny vzdělávací komise a nechala na rodičích, kam pošlou svoje děti.

Volby v Řecku

V tomto měsíci vyhrála volby v Řecku s velkým náskokem středopravá strana vedená současným premiérem Mitsotakisem, který v roce 2019 nahradil levicou vládu Alexise Tsiprase. Voliči zareagovali pozitivně na ekonomický pokrok, kterého země dosáhla v uplynulých čtyřech letech.

V roce 2010 vypukla řecká dluhová krize. Řecko dostalo dvě půjčky od různých mezinárodních institucí za podmínky, že dramaticky zvýší daně a provede další opatření. Ekonomika spadla o čtvrtinu. V roce 2015 byl zvolen zástupce levice Alexis Tsipras, krize pokračovala a Řecko dostalo další balík peněz.

Snižte daně

V roce 2019 se dostal po volbách k moci Kyriakos Mitsotakis. Jeho vláda snížila sazbu daně z příjmu pro firmy z 29 % na 22 %, daň z kapitálových zisků na 15 % a daň z dividend na 5 %. Pro úplnost je nutné uvést, že nejvyšší sazba daně z příjmu pro fyzické osoby zůstala na 44 %.

Ekonomika se vrátila na úroveň před krizí v roce 2010 a Řecko bylo schopné splatit předčasně půjčky Mezinárodnímu měnovému fondu, přestože se fond obával, že snížení daní je příliš velkorysé.

Prostě jenom neházeli pracovitým lidem klacky pod nohy.

Pozn. autora: Optimální výše daní by měla být předmětem debaty a záležití, odkud kam se snižuje, u čeho, komu a na dalších faktorech. Ale historická zkušenost by mohla naznačit.

[ZDROJ](#)

Zpracoval: S. Spurný